

Van Classificatie naar
Diagnostiek

Met verbatim
van
Twaalf gesprekken

Drs. Wim Jurg

Van Classificatie naar
Diagnostiek

Met verbatims
van
Twaalf gesprekken

Drs. Wim Jurg

© Drs. Wim Jurg

Eindredactie: Drs. Geert Hoekstra

Coverontwerp: Fotografie Geert Hoekstra

1^e druk Uitgeverij Heijink Hardenberg

ISBN: 9 789 462 545 786

Prijs: € 21,50

Inhoudsopgave

Voorwoord	6
Inleiding.....	8
Deel 1	10
Hoofdstuk 1 – Overzicht van het hele proces	11
Hoofdstuk 2 – Statische of dynamische diagnose	12
Hoofdstuk 3 - Van Classificatie naar Diagnose	15
Stap 1 – Intake.....	15
Stap 2 - Kernwoorden	15
Stap 3 - Classificatie.....	15
Stap 4 – Extra informatie.....	16
Stap 5 – Opstart diagnose	16
Stap 6 – Van diagnose naar behandeling	17
Stap 7 – Wie werkt met deze cliënt?.....	17
Stap 8 – Hierna aan het werk	17
Hoofdstuk 4 – Design behandelplan	18
Hoofdstuk 5 – Behandelplan Kaisipo.....	20
Hoofdstuk 6 - Stappenoverzicht.....	25
Hoofdstuk 7 - Klinisch diagnostisch onderzoek.....	27
Intermezzo	30
Deel 2	31
Hoofdstuk 8 – Twaalf gesprekken	32
Literatuur	87
Bijlage 1 - Meerassige beoordeling – DSM –IV ²	90
Bijlage 2 – GAF-schaal	102
Bijlage 3 - Toets	106
Dankwoord.....	107
Biografie	108

Voorwoord

Voorwoord bij de eerste druk

Er bestaat veel literatuur over drugsverslaving en alcoholisme, maar er is behoefte aan een op de praktijk afgestemde introductie met verbatims. Omdat een dergelijk verbatimboek o.i. op dit gebied nog ontbrak, besloten wij om dit zelf te maken. We kozen gesprekken uit, die a.h.w. representatief zouden kunnen zijn voor de diverse vormen van verslaving. Ook werd een verbatim opgenomen dat schizofrene kenmerken demonstreert. Deze 12 verbatims stammen uit de periode van 1970 – 1980. Sommige verbatims zijn geschreven door een stagiair onder mijn supervisie. De personalia en overige NAW-gegevens zijn zodanig gewijzigd dat de cliënten er onherkenbaar door worden. Dit in verband met de privacy.

Verbatims kunnen in meerdere situaties goed gebruikt worden:

1. In een opleidingssituatie, bijv. binnen een Hbo of post-hbo opleiding. Hier kan het fungeren als werkmateriaal voor de bespreking van casussen. Binnen Tabitha is het gebruikt als onderdeel van de opleiding tot verslavingstherapeut aan het voormalige CDB (Christelijke Drugs Bestrijding), en voor de opleiding tot pastoraal therapeut op Hbo- en VO-niveau.
2. Binnen de specialistenopleiding
3. Binnen staftraining in klinieken en opvangcentra.

Het is mijn wens dat deze uitgave gebruikt mag worden voor de toerusting van hulpverleners voor hun zo moeilijke werk onder alcohol of drugsverslaafden.

Drs. W. Jurg

Inleiding

De doelgroep in het Verbatimboek is de wereld van verslaving aan alcohol, drugs en medicijnen! En tevens van de hierbij behorende psychiatrische achtergronden. Dit boekje werd gebruikt in de periode van de verslavingstijd, namelijk de hippietijd rond 1966 en daarna.

Tijdens ons werk werden we ons steeds meer bewust van de sociale en psychische problemen achter de verslavingsproblematiek. Ook werden we geconfronteerd met de juridische aspecten rondom verslaving en deden we praktijkervaring op met problemen rondom het afkicken. Zo verdiepte ons inzicht zich in de loop van de tijd. Dit heeft geleid tot een omkeer in onze visie rond 1986, met als gevolg dat de opleiding tot drugsconsulent werd omgebogen en verdiept in samenhang met de grotere psychotherapeutische stromingen. De evangelische benadering is wel gebleven. Een groot deel van de christelijke hulpverlening in ons land heeft dezelfde beweging naar professionele groei doorgemaakt.

In dit kader helpt dit boek met verbatims niet alleen bij het inzetten van de juiste interventies, maar ook om met gebruik van de DSM te komen tot de juiste diagnose. Het boek biedt m.n. hulp bij een diepere doordenking van oorzaken en achtergronden. Het stellen van de juiste diagnose en het maken van een keus uit een of meer van de therapeutische modellen wordt daardoor makkelijker.

De 12 cliënten die hier besproken worden, leven in een totaal andere structuur qua samenleving en ideologie dan vandaag. We moeten dan ook door die schil heen leren kijken. Tijdens

mijn opleiding heb ik gezien dat mensen in verschillende subculturen leven waarbij na verloop van tijd verschillen wegvielen bij voldoende begrip en aanvaarding. Het verschil tussen de uiterlijke cultuur en de innerlijke mens is voor mij enorm belangrijk geweest als ervaring om bruggen te bouwen.

Praktisch is het goed om bij de bespreking van de DSM de categorieën van As 1 en As 2 afzonderlijk te bespreken en te vergelijken. De andere Assen 3,4 en 5 zijn echter ook belangrijk om in te vullen, maar de daarbij behorende vragen zijn te ingewikkeld en kosten teveel tijd om dit in dit korte tijdsbestek te kunnen behandelen. Deze laatste Assen zijn belangrijk om de tijd van afronding te kunnen bepalen, m.n. As 5. Dit vereist echter een specifieke deskundigheid en professionele synthese!

Ook vraagt het contact met de cliënt om, zoals Rogers het noemt, de agapè van 1 Corinthiërs 13. Helaas wordt dit niet door iedereen beseft waardoor er kilte ontstaat in de menselijke relaties, die in wezen anti-therapeutisch van aard is.

Tot besluit wil ik u sterkte wensen bij het maken van een verbatim of praktische analyse, die kan helpen bij de discussie over en verheldering van wat er gaande is in de cliënt!

Succes gewenst!

WJ

Deel 1

Hoofdstuk 1 – Overzicht van het hele proces

Dit boek bespreekt een procesmatige benadering van de hulpverlening.

In mijn jeugd had ik er moeite mee om mensen een diagnose als stempel mee te geven. Die reserve had ook te maken met de ervaringen van WO II. Mijn aanvankelijke keus voor de psychotherapie van Carl R. Rogers is hier vermoedelijk door gekleurd. Later werd mij duidelijk dat binnen die benadering waarneming en instrumentarium teveel worden ingeperkt. Voor mij zijn alle vier van de psychotherapeutische scholen bruikbaar al naar gelang de setting waarin iemand werkt.

Persoonlijke achtergrond: Na mijn doctoraal theologie heb ik een aanvullende studie klinische psychologie gevolgd aan de Universiteit van Groningen. En bij het RINO in Amsterdam en Utrecht heb ik mij daarom verder verdiept in de psychoanalyse en de andere drie stromingen. Een belangrijk onderdeel van die studie was uiteraard de diagnostiek a.d.h.v. de DSM naast andere vakken. Voor mij was de DSM zeker nuttig, maar m.i. belooft de DSM meer dan zij kan waarmaken. Toch is het een goed uitgangspunt voor het stellen van een juiste diagnose. De nieuwste uitgave van de DSM heeft helaas delen laten vallen die wel in de DSM-IV staan. Deze zou ik graag willen handhaven. Dat is de reden dat in dit boek een bijlage is opgenomen over de meerassige beoordeling met de bijbehorende GAF-schaal. Om te komen tot een goede diagnose blijft het belangrijk om je te verdiepen in elk van de genoemde scholen binnen de psychotherapie.